

**Софийски университет „Св. Климент Охридски”
ЮРИДИЧЕСКИ ФАКУЛТЕТ**

СТАНОВИЩЕ

от

**от д-р Николай Симеонов Натов – Професор по международно частно право
в Юридическия факултет на Софийския университет „Св. Климент Охридски”**

член на Научното жури, определено със Заповед № РД–38–545/22.10.2014 г. на Ректора на СУ „Св. Климент Охридски“, за публична защита на дисертационен труд в процедура за даване на образователната и научна степен „доктор“:

Област на висше образование: шифър 3 Социални, стопански и правни науки

Професионално направление: шифър 3.6 Право

Научна специалност: шифър 05.05.14 Международно частно право

Автор на дисертационния труд: **Захари Игнатов Янакиев**, докторант в редовна форма на обучение към Катедра „Международно право и международни отношения” при Юридическия факултет на Софийския университет „Св. Климент Охридски”

Тема на дисертационния труд: **„Договорът за имуществено застраховане в българското международно частно право“**

Научен ръководител: Проф. д-р Николай Симеонов Натов

Уважаеми членове на Научното жури,

С горната заповед съм назначен за вътрешен член на Научното жури по тази процедура. На първото заседание на Журито ми е възложено да дам становище. В указания със Заповедта срок представям на Вашето внимание становището си.

I. За процедурата

Подготовката на докторанта е осъществена от Катедра „Международно право и международни отношения” при ЮФ на СУ „Св. Кл. Охридски“. Захари Янакиев е зачислен за редовен докторант със Заповед на Ректора № РД-20-355/19.02.2007 г. Видно от Удостоверение № 513/29.05.2014 г докторантът е положил изпитите от индивидуалния учебен план – по специалността с отличен (6) и по западен (френски) език с отличен (6). Отчислен е с право на защита със Заповед на Ректора № РД-20-609/07.04.2010 г. Дисертацията е представена в Катедра МПМО, която след три обсъждания е предложила на Факултетния съвет на ЮФ да открие процедура за публичната ѝ защита. Факултетният съвет е одобрил предложението на Катедрата, определил е Научното жури и в предвидения срок е направил предложение до Ректора за утвърждаване на Журито и за определяне на дата за защита. По темата на дисертацията Янакиев има три публикации в специализирани научни издания както следва: 1. Раздел 3. Компетентност по дела във връзка със застраховане, в: Регламентът „Брюксел I”, Коментар, авторски колектив под общата редакция на Проф. д-р Н. Натов, Сиела Норма АД, 2012 г., стр. 118-167; 2. „Застрахователните договори с международен елемент според Регламент Рим I“, в: Регламентът „Рим I”. Регламент (ЕО) № 593/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 17 юни 2008 година относно приложимото право към договорни задължения, Коментар, авторски колектив под общата редакция на Проф. д-р Н. Натов, Сиела,

2009 г., стр. 207-276; 3. „Издаването, поправянето и оттеглянето на удостоверенията, свързани с Европейско изпълнително основание в България като държава-членка по произхода, и издаването на изпълнителен лист в България като държава-членка по изпълнението според Част седма ГПК в светлината на Регламент (ЕО) № 805/2004 за въвеждане на Европейско изпълнително основание при безспорни вземания“, в: Международното частно право и някои разпоредби на Част седма от ГПК в светлината на общностните източници, сборник студии под общата редакция на Проф. д-р Н. Натов, София, Сиела, 2008 г., стр. 125-154.

Спазени са съответните изисквания на Закона за развитието на академичния състав в Република България, на Правилника за прилагането му и на Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ „Св. Кл. Охридски“.

II. Обща оценка на представения дисертационен труд

Структурно дисертационният труд обхваща заглавна страница, съдържание, увод, четири глави и заключение, съдържащо резюме на получените резултати и предложенията *de lege ferenda*. Общият обем е 344 страници, направени са 810 бележки под линия. Библиографията обхваща цитирана литература – обща и специализирана, на български (42 заглавия), на английски, френски, немски, италиански и испански (общо 42 заглавия), както и ползвана литература от интернет източници (12 заглавия), обяснителни доклади и други (6 заглавия). Правните източници включват основни договори на ЕС; други многостранни международни договори; актове на вторичното МЧП на ЕС – регламенти, директиви, решения; вътрешноправни източници на МЧП – български и чуждестранни; практика на Съда на ЕС, на български съдилища, на чуждестранни съдилища и арбитражи. Приложена е декларация за оригиналност. Работата отговаря на изискванията на чл.27, ал.2 от ППЗРАСРБ и на чл.66, ал.1 от ПУРПНСЗАД в СУ. Авторефератът отразява основните научни и научно-приложни приноси на дисертационния труд.

В увода дисертантът формулира ясно своята научно-изследователска теза, а именно: наред със защитата на по-слабата страна, приложимата международно-частноправна уредба се стреми да отчита особеностите на материята на договори за имуществено застраховане с международен елемент. Уточнява се, че уредбата служи на целта на Общностния законодател да защити икономически по-слабата страна и най-вече титуляря на полицата. Ясно са очертани целта и задачите на дисертацията, която отговаря на изискванията за актуалност и практическа приложимост. Дисертантът задълбочено и добросъвестно изследва уредбата на международната компетентност по договорите за имуществено застраховане (Глава първа), приложимото към тях материално право (Глава втора), обхватът на това право (Глава трета) и някои особени проблеми на признаването и изпълнението на решения в тази сфера (Глава четвърта).

Необходимо е да се отбележи коректното и аналитично използване на изобилна съдебна практика – както на Съда на ЕС, така и на български съдилища, съдилища и арбитражи от различни държави. Теоретичните източници също са ползвани коректно.

III. Приноси на дисертационния труд

Наред с изводите, предложенията и препоръките, които всеки подобен труд следва да съдържа, могат да бъдат посочени и редица конкретни научни и научно-приложни приноси на тази дисертация:

1. Систематизиран критичен анализ на българската уредба на договорите за имуществено застраховане с международен елемент;
2. Анализ на тълкуването на уредбата от Съда на Европейския съюз;
3. Анализ на правнополитическите съображения на Общността и българския законодател при регламентиране на въпросните договори;
4. Обосновка на необходимостта от преосмисляне на предоставянето на закрила на по-слабата страна в определени случаи, при които „цената“ на тази закрила изглежда неоправдана;
5. Разглеждане на отделни проблеми на арбитража по застрахователни спорове с международен елемент;
6. Предложение за създаване на единен застрахователен пазар на застраховки на неголеми рискове.

III. Критични бележки и препоръки

Към дисертацията може да се отправят и някои принципни бележки както следва: първо – утежненият стил на изразяване е недостатък, който авторът следва да избягва в бъдещата си работа; второ – многословието и обстоятелствеността понякога пречат за разбиране на идеята, залегнала в съответния пасаж. Янакиев доста поработи за отстраняване на тези два проблема и препоръката ми е да продължава с усилията си. По такъв начин ще улесни читателя при възприемане на приносите на изследването, които иначе са безспорни и не будят съмнение.

IV. Заключение

В заключение давам положителна оценка на представения за защита дисертационен труд на тема „Договорът за имуществено застраховане в българското международно частно право“. Работата съдържа научни и научноприложни резултати, които представляват оригинален принос в науката за Международното частно право. Дисертационният труд показва, че кандидатът притежава задълбочени теоретични знания в тази материя и способности за самостоятелни научни изследвания. Дисертацията отговаря на изискванията на чл.6, ал.3 от Закона за развитието на академичния състав в Република България, на чл.27, ал.1 и 2 от Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и на чл. 66 от Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ „Св. Кл. Охридски“. Поради това предлагам на уважаемото Научно жури да даде образователната и научна степен „доктор“ на Захари Игнатов Янакиев, докторант в Катедра „Международно право и международни отношения“ в Юридическия факултет на СУ „Св. Кл. Охридски“.

София, 01.12.2014 г.

Проф. д-р Николай Натов